

Sygn. akt: I Cgg 15/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tadeusz Trojanowski
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Szpęgiel

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2017 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa P. P. (1), S. L., J. D., K. W., M. K. (1), R. P., D. S., E. W., B. L., I. D., B. W., D. P., M. S.

przeciwko Spółce (...) S.A. w B.

o naprawienie szkody

1. zasądza od pozwanej na rzecz powodów E. W. oraz P. P. (1) po 230.244,26 (dwieście trzydzieści tysięcy dwieście czterdzieści cztery ²⁶/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 19.593,73 (dziewiętnaście tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt trzy ⁷³/100) złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 16 kwietnia 2015;

- 38.820,31 (trzydzieści osiem tysięcy osiemset dwadzieścia ³¹/100) złotych od dnia 17 kwietnia 2015 do 1 października 2015 roku;

- 39.480,18 (trzydzieści dziewięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt ¹⁸/100) złotych od dnia 2 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

- oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 460.488,51 (czterysta sześćdziesiąt tysięcy czterysta osiemdziesiąt osiem ⁵¹/100) złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powodów E. W. oraz P. P. (1) po 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. zasądza od pozwanej na rzecz powodów B. L. oraz S. L. po 212.172,47 (dwieście dwanaście tysięcy sto siedemdziesiąt dwa ⁴⁷/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 18.329 (osiemnaście tysięcy trzysta dwadzieścia dziewięć) złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 1 października 2015;

- 20.780,17 (dwadzieścia tysięcy siedemset osiemdziesiąt ¹⁷/100) złotych od dnia 2 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

- oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 424.344,93 (czterysta dwadzieścia cztery tysiące trzysta czterdzieści cztery ⁹³/100) złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

4. zasądza od pozwanej na rzecz powodów B. L. oraz S. L. po 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

5. zasądza od pozwanej na rzecz powodów I. D. oraz J. D. kwotę 421.677,41 (czterysta dwadzieścia jeden tysięcy sześćset siedemdziesiąt siedem ⁴¹/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 23.174,31 (dwadzieścia trzy tysiące sto siedemdziesiąt cztery ³¹/100) złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 16 kwietnia 2015;

- 24.308,09 (dwadzieścia cztery tysiące trzysta osiem ⁰⁹/100) złotych od dnia 17 kwietnia 2015 do 1 października 2015 roku;

- 26.211,33 (dwadzieścia sześć tysięcy dwieście jedenaście ³³/100) złotych od dnia 2 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

- oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 421.677,41 (czterysta dwadzieścia jeden tysięcy sześćset siedemdziesiąt siedem ⁴¹/100) złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

6. zasądza od pozwanej na rzecz powodów I. D. oraz J. D. kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

7. zasądza od pozwanej na rzecz powodów B. W. oraz K. W. po 210.243,68 (dwieście dziesięć tysięcy dwieście czterdzieści trzy ⁶⁸/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 25.642,38 (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset czterdzieści dwa ³⁸/100) złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 16 kwietnia 2015;

- 34.463,50 (trzydzieści cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt trzy ⁵⁰/100) złotych od dnia 17 kwietnia 2015 do 1 października 2015 roku;

- 35.650,36 (trzydzieści pięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt ³⁶/100) złotych od dnia 2 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

- oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 420.487,36 (czterysta dwadzieścia tysięcy czterysta osiemdziesiąt siedem ³⁶/100) złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

8. zasądza od pozwanej na rzecz powodów B. W. oraz K. W. po 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

9. zasądza od pozwanej na rzecz powoda M. K. (1) kwotę 419.812,51 zł (czterysta dziewiętnaście tysięcy osiemset dwanaście ⁵¹/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 22.876,75 (dwadzieścia dwa tysiące osiemset siedemdziesiąt sześć ⁷⁵/100) złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

- oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 419.812,51 (czterysta dziewiętnaście tysięcy osiemset dwanaście ⁵¹/100) złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

10. zasądza od pozwanej na rzecz powoda M. K. (1) kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

11. zasądza od pozwanej na rzecz powodów D. P. oraz R. P. kwotę 421.426,21 zł (czterysta dwadzieścia jeden tysięcy czterysta dwadzieścia sześć ²¹/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 35.401,91 (trzydzieści pięć tysięcy czterysta jeden ⁹¹/100) złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

- oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 421.426,21 (czterysta dwadzieścia jeden tysięcy czterysta dwadzieścia sześć ²¹/100) złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

12. zasądza od pozwanej na rzecz powodów D. P. oraz R. P. kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

13. zasądza od pozwanej na rzecz powodów M. S. oraz D. S. kwotę 446.938,22 (czterysta czterdzieści sześć tysięcy dziewięćset trzydzieści osiem ²²/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 44.389,73 (czterdzieści cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt dziewięć ⁷³/100) złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku, a także z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 446.938,22 (czterysta czterdzieści sześć tysięcy dziewięćset trzydzieści osiem ²²/100) od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

14. zasądza od pozwanej na rzecz powodów M. S. oraz D. S. kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

15. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 168.178,01 (sto sześćdziesiąt osiem tysięcy sto siedemdziesiąt osiem ⁰¹/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Tadeusz Trojanowski

Sygn. akt I Cgg 15/17

UZASADNIENIE

Powodowie I. D., J. D., M. K. (1), B. L., S. L., R. P., D. P., D. S., M. S., E. W., P. P. (1), B. W. K. W. wnieśli w dniu 10 lipca 2014 roku pozew o naprawienie szkody wyrządzonej ruchem zakładu górniczego poprzez wypłatę im odszkodowań oraz o zasądzenia na ich rzecz od pozwanej kosztów procesu. Roszczenie o narwie szkód poprzez wypłatę odszkodowań oparli na art. 363 §1 k.c. w zw. z art. 144 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze. W kolejnych pismach procesowych - które wpływały do sądu w dniach: 16 kwietnia 2015r. (k. 362), 1 października 2015r. (k. 449) i 22 lutego 2017 r. (k.680) - powodowie rozszerzali powództwa .

Precyzując ostatecznie żądania wnieśli o zasądzenie od pozwanej przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz:

16. powodów E. W. oraz P. P. (1) będących współwłaścicielami w częściach równych łącznie 460.488,51 złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 19.593,73 od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 16 kwietnia 2015;

- 38.820,31 złotych od dnia 17 kwietnia 2015 do 1 października 2015 roku;

- 39.480,18 złotych od dnia 2 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 460.488,51 złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

17. powodów B. L. oraz S. L. po 212.172,47 złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 18.329 złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 1 października 2015;

- 20.780,17 złotych od dnia 2 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 424.344,93 złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

18. powodów I. D. oraz J. D. kwotę 421.677,41 złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 23.174,31 złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 16 kwietnia 2015;

- 24.308,09 złotych od dnia 17 kwietnia 2015 do 1 października 2015 roku;

- 26.211,33 złotych od dnia 2 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 421.677,41 złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

19. powodów B. W. oraz K. W. po 210.243,68 złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 25.642,38 złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do dnia 16 kwietnia 2015;

- 34.463,50 złotych od dnia 17 kwietnia 2015 do 1 października 2015 roku;

- 35.650,36 złotych od dnia 2 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 420.487,36 złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

20. powoda M. K. (1) kwotę 419.812,51 zł złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 22.876,75 złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 419.812,51 złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

21. powodów D. P. oraz R. P. kwotę 421.426,21 złotych z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 35.401,91 złotych od dnia 10 lipca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 lutego 2017 roku

oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 421.426,21 złotych od dnia 23 lutego 2017 roku do dnia zapłaty.

Pozwana wniosła o oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Pozwana przyznała, że nieruchomości których użytkownikami wieczystymi i właścicielami są powodowie, znajdują się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej i nie kwestionowała okoliczności, że w składnikach budowlanych mogą występować szkody pochodzenia górniczego, jednakże podniosła że ich istnienie, zakres i sposób naprawienia szkody wymaga szczegółowego ustalenia, także biorąc pod uwagę ewentualny brak właściwych zabezpieczeń na wpływy eksploatacji oraz wady budynków, w związku tym wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego.

W dalszym toku postępowania - na rozprawie w dniu 8 września 2017 roku powodowie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko, podnieśli że postępowanie dowodowe wykazało ich wszystkie roszczenia i wysokość żądań. Podkreślili, że rektyfikacja jest nieopłacalna. Z ostrożności procesowej wskazali, że gdyby wziąć pod uwagę „stare przepisy prawa górniczego”, to ich żądania mają oparcie w tych przepisach. Powołali się na art. 146 ust. 5 tzw. nowego prawa górniczego oraz art. 93 ust. 2 tzw. starego prawa górniczego, oraz na art. 146 ust. 3 nowego prawa górniczego, który także miał odpowiednik w starych przepisach. Pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko. Podniosła, że w niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy starego prawa górniczego. Zarzuciła, że postępowanie dowodowe - opinia biegłego - nie wyjaśniło wszystkich okoliczności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Działalności górnicza pozwanej wywołała szkody w nieruchomościach budynkowych położonych w R. przy ul. (...) – I, na których znajdują się m.in. budynki mieszkalne w zabudowie szeregowej i garaże w zabudowie bliźniaczej, należące do powodów, którzy są użytkownikami wieczystymi gruntów i właścicielami nieruchomości. Powodowie E. W. i P. P. (1), będący współwłaścicielami nieruchomości w częściach równych, zamieszkują w budynku o numerze (...), B. L. i S. L. w budynku o nr (...), I. i J. D. o nr (...), B. i K. W. o nr (...), M. K. (2) w budynku o nr (...), D. P. i R. P. o nr (...), M. i D. S. w budynku o numerze (...). Powodowie zgłosili poprzednikowi prawnemu pozwanej, tj. (...) S.A., szkody w marcu 2014 roku, wskazując że ujawniły się one w latach 2013 – 2014. Nie doszło do zawarcia ugody pozasądowej.

(dowody: odpisy ksiąg wieczystych k. 5-59, wnioski o naprawieniu szkód k. 60-66, notatki służbowe z wizji k. 67-73)

Prowadzenie podziemnej eksploatacji górniczej z uwagi na ochronę obiektów budowlanych w budynkach mieszkalnych nie powinno przekraczać uciążliwości małej. W każdym z budynków powodów wychylenie ścian przekraczało 24 ‰, wobec czego kwalifikuje się ono do uciążliwości dużej. Wychylenia przekraczającego 20 ‰ oznaczają, że powinny zostać wykonane rektyfikacje brył budynków. Wiąże się z wysokimi kosztami prac związanych z przygotowaniem odpowiedniej i niezbędnej dokumentacji oraz z wykonaniem samego prostowania przez wyspecjalizowaną w takich robotach firmę i zespół projektowy. Wpływy związane z deformacjami terenu pod przedmiotowymi obiektami nie uległy zakończeniu, rozmiar szkód (wychylenie) postępuje, w związku z czym rektyfikacja mogłaby okazać się nietrwała. W związku z rozczłonkowaną bryłą oraz szeregową zabudową budynków powodów ich rektyfikacja wymagałaby oddzielenia poszczególnych bliźniaczych segmentów, odsuwania od siebie i niezależnego prostowania każdego z osobna, co znacznie przekroczyłoby wartość przedmiotowych obiektów. Restytucja naturalna jest możliwa, ale ekonomicznie niezasadna.

Właściwą metodą określającą sposób naprawienia szkód jest wyliczenie wartości odtworzeniowej budynków wraz z kosztami naprawy infrastruktury. Wartość ta stanowi odszkodowania należne powodom.

Powierzchnia netto przedmiotowych budynków mieszkalnych wynosi 167m⁽²⁾, powierzchnia garaży 2 x 24m⁽²⁾. Koszty wykonania 1m⁽²⁾ powierzchni netto jest różny dla segmentu jednorodzinnego budynku mieszkalnego szeregowego skrajnego (wynosi 2 162zł) i środkowego (2012zł); dla budynku garażowego wynosi 1 575 złotych. Współczynnik regionalny do cen robót wykonywanych w obiektach kubaturowych dla woj. śląskiego wynosi 1,019. Koszt wykonania segmentu skrajnego, powiększony o podatek VAT 8%, wynosi zatem 397 347,15 zł brutto, segmentu środkowego 369 779,12 zł brutto, natomiast garażu 47 377,39 zł brutto.

Budynki zostały wzniesione w 2008 roku. Stopień zużycia technicznego budynków, ustalony metodą Rossa, wyniósł przez 8 lat (do 2016r.) 0,44%. Koszt wzniesienia przedmiotowych obiektów z uwzględnieniem zużycia naturalnego wynosi 395 598,82 zł brutto dla segmentu skrajnego, 368 152,09 zł brutto dla budynku środkowego oraz 47 168,93 zł brutto dla garażu.

Zabezpieczenie na wpływy eksploatacji górniczej wykonane zostały przez dewelopera. Wszelkie możliwe do zastosowania zabezpieczenia na wpływy eksploatacji nie są w stanie zabezpieczyć budynków przed szkodą w postaci wychylenia (k. 743).

Koszty związane z robotami naprawczymi dla pozostałych obiektów budowlanych wokół budynków powodów wynoszą dla budynków: numer (...) – 17 720,70 zł, (...) – 9 023,91 zł, nr (...) – 6 356,39 zł, nr (...) 5 166,34 zł, nr (...) 4 491,49 zł, nr (...) – 6 105,19 zł, nr (...) – 4 170,47 złotych.

Sumaryczna wysokość kosztów przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego wynosi w przypadku nieruchomości powodów:

- E. W. i P. P. (1) 460 488,45 zł brutto,
- B. i S. L. 424 344,93 zł brutto,
- I. i J. D. 421 677,41 zł brutto,
- B. i K. W. 420 487,36 zł brutto,
- M. K. (1) 419 812,51 zł brutto,
- D. P. i R. P. 421 426,21 zł brutto,
- M. i D. S. 446 938,22 zł brutto.

(dowód: opinia biegłego sądowego K. M. - k. 490-618, opinie uzupełniająca k. 655-667 , k. 728-741, ustna – protokół z rozprawy w dniu 8.09.2017r. - k. 743, 745)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie ww. dowodów. Dowodom z dokumentów sąd dała wiarę – ich autentyczność i moc dowodowa nie była podważana, a okoliczności dotyczące przysługiwania praw do nieruchomości i przebiegu postępowania ugodowego stron nie były sporne.

Sąd nie wziął pod uwagę pierwszej opinii sporządzonej przez biegłego Z. S., albowiem została ona zakwestionowana i skutecznie podważona przez obie strony, które wniosły o powołanie innego biegłego sądowego.

Zakres szkód, właściwy ekonomicznie sposób ich naprawy oraz wysokość odszkodowań ustalono na podstawie opinii biegłego sądowego K. M.. Wiedza oraz doświadczenie zawodowe opiniującego oraz stanowczy charakter opinii przekonują, że zasadnym było poczynienie ustaleń na jej podstawie. Opinia ta była spójna, wyczerpująca, wnioski z niej płynące poparte zostały stosownymi wywodami i kosztorysami. Ewentualne zastrzeżenia i wątpliwości biegły wyjaśnił w opinii uzupełniającej, w której podtrzymał opinię główną. Biegły sporządził opinię w oparciu o akta sprawy i zawarte w nich dokumenty oraz oględziny, co w ocenie Sądu było prawidłowym postępowaniem i nie stanowi okoliczności podważającej opinię. Biegły wyjaśnił, że optymalną metodą do określenia wartości odszkodowania jest technika wskaźnikowa, gdyż niezasadne ekonomicznie byłoby wykonanie szczegółowych pomiarów robót poprzez specjalistyczne prace budowlane, kosztowne prace odkrywkowe i roboty niszczące, uniemożliwiające dodatkowo użytkowanie budynków w tym czasie przez mieszkańców, co rodzi dodatkowe koszty. Biegły wskazał także, że zastosowana przez niego metoda Rossa celem ustalenia stopnia zużycia technicznego budynków była właściwą, gdyż jest metoda czasowa, pozwalająca na określenie stopnia zużycia technicznego budynku lub budowli w zależności od poziomu przeprowadzanych konserwacji i remontów. Biegły wyjaśnił także, że opinię sporządził w oparciu o akta

sprawy, w których brak było dokumentacji projektowo-wykonawczej budynków, w związku z czym nie weryfikował zgodności stanu rzeczywistego z dokumentacją projektową i zwrócił uwagę, że za potencjalne wady lub niezgodności z dokumentacją nie odpowiadają powodowie, lecz deweloper. Zarzuty pozwanej, jakoby opinia biegłego K. M. była nierzetelna, tendencyjna, pobieżna i opracowana przez osoby przypadkowe i stronicza są bezpodstawne. Pod opiniami podpisał się ww. biegły, którego kompetencje, wiedza i doświadczenie nie budzą żadnych wątpliwości Sądu. Nawet jeśli pewne czynności związane z opracowaniem opinii i jej redakcją wykonywane były przez jakąś inną osobę, to po podpisaniu opinii przez biegłego uznać należy, że za jej całą treść i sposób jej sporządzenia odpowiada wyłącznie biegły, który przyjmuje w ten sposób treść opinii własne stwierdzenia i ponosi za nie odpowiedzialność.

Wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu budownictwa nie zasługiwał na uwzględnienie i został oddalony. Dopuszczenie takiego dowodu - w świetle ww. oceny mocy dowodowej opinii biegłego K. M. - spowodowałoby jedynie zbędną zwłokę w postępowaniu. Niezadowolenie strony z treści i wniosków opinii oraz preferowanie innych biegłych sądowych nie jest wystarczającą przesłanką do powoływania kolejnego biegłego celem sporządzenia opinii (trzeciej w sprawie) na tożsamą okoliczność. Pozwana nie zdołała skutecznie podważyć wartości dowodowej opinii opracowanej przez biegłego K. M..

Sąd zważył, co następuje:

Legitymacja czynna powodów do naprawienia szkód pochodzenia górniczego w poszczególnych składnikach budowlanych oraz legitymacja bierna strony pozwanej nie były kwestionowane.

Budynki powodów wzniesiono w 2008 roku. Działanie sprawcze powodujące szkodę trwało w okresie obowiązywania prawa górniczego z 1994r., jak i pod rządami ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011r., która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2012 roku. Pomimo, że eksploatacja górnicza miała miejsce także przed 2012r., jednak szkody wynikające z tej eksploatacji powstały i ujawniły się w późniejszym okresie, w latach 2013 – 2014, co wynika z niekwestionowanych twierdzeń strony powodowej, jak i wniosków skierowanych do (...) S.A. (k. 60-66). Tym samym należy uznać, że zastosowanie znajdzie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. – Prawo geologiczne i górnicze.

Zgodnie z art. 144 ust. 1 cytowanej ustawy właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Zgodnie natomiast z art. 145, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Podstawę odpowiedzialności przedsiębiorcy górniczego za szkody spowodowane ruchem zakładu górniczego stanowi przepis art. 435 § 1 k.c., który przewiduje odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności w tym zakresie.

Zgodnie z art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Sąd uznał - kierując się niepodważalną opinią biegłego sądowego K. M. - że z uwagi na ekonomiczną niezasadność naprawy szkód górniczych (których zakres określił biegły) w drodze restytucji naturalnej, właściwym sposobem jest zapłata odpowiednich sum pieniężnych.

Koszty przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego wyniosły w przypadku nieruchomości powodów:

- E. wieczorek i P. P. (1) 460 488,45 zł brutto,

- B. i S. L. 424 344,93 zł brutto,
- I. i J. D. 421 677,41 zł brutto,
- B. i K. W. 420 487,36 zł brutto,
- M. K. (1) 419 812,51 zł brutto,
- D. P. i R. P. 421 426,21 zł brutto,
- M. i D. S. 446 938,22 zł brutto,

w związku czym Sąd - w oparciu o przepisy art. 144 i 145 ustawy Prawo geologiczne i górnicze w związku z art. 361 § 1 k.c. - zasądził od strony pozwanej na rzecz powodów wyżej wskazane kwoty, uwzględniając że powodowie E. W. i P. P. (2) są współwłaścicielami w częściach równych, nieruchomości pozostałych powodów wchodzi w skład wspólności majątkowej małżeńskiej, a powód M. K. (1) jest jedynym właścicielem nieruchomości. Zasadne było także zasądzenie odsetek ustawowych należnych od dni, w których wpłynęły do sądu pisma rozszerzające żądania o wymienione w sentencji kwoty – a to w oparciu o art. 481 k.c. przy uwzględnieniu zmiany jego brzmienia jaka weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 roku.

O kosztach orzeciono na zasadzie art. 98 k.p.c., uznając że pozwana jako strona przegrywająca jest obowiązana zwrócić powodom koszty procesu oraz ponieść nieuiszczone wcześniej koszty sądowe (w tym opłaty stosunkowe, od których powodowie byli zwolnieni z mocy ustawy, oraz wynagrodzenia biegłych za opinie).